

Objaśnienia wartości przyjętych w trakcie konstrukcji Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radzymin na lata 2026-2037.

Założenia wstępne:

Prognozę wartości lat kolejnych sporządzono w wartościach nominalnych. Należy odnotować brak możliwości zastosowania zaawansowanych sposobów estymacji wartości przyszłych przy użyciu metod szacowania trendów i odchyłeń okresowych, typowych dla szacowania statystycznego. Związane jest to z brakiem wystarczającej liczby danych historycznych. W związku z powyższym podstawą estymacji wskaźników zmian dla lat kolejnych jest planowana wartość inflacji, która stanowi punkt odniesienia wskaźników zmian. Ponadto przy szacunkach wartości lat przyszłych zaimplementowano bezkrytycznie całość wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, przygotowane przez Ministra Finansów według aktualizacji z lipca 2025 r.

Założenia dotyczące wysokości dochodów budżetowych:

Podstawą estymacji dochodów budżetowych są wartości przyjęte w projekcie budżetu Gminy Radzymin na rok 2026. W roku tym wysokość dochodów zaplanowana jest na poziomie realnym, podstawą estymacji jest bowiem wykonanie dochodów za 10 miesięcy roku 2025. Stanowią wiarygodny punkt wyjścia dla szacowania wartości przyszłych. Rok 2026. będzie drugim rokiem obowiązywania nowego systemu finansowania samorządów, co w praktyce, w przypadku głównych kategorii dochodowych, stanowi kluczową przesłankę doboru podstawy planowania. Dla dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych jedynie rok 2025. może stanowić bazę planowania. W tym przypadku planowanie na podstawie danych historycznych jest niemożliwe, ze względu na rewolucyjny charakter zmian w zakresie podziału tych dochodów na jednostki samorządu terytorialnego, który wynika z przepisów implementowanych pod koniec roku 2024. W odniesieniu do tych pozycji dochodów bieżących podstawą projekcji są wartości deklarowane przez Ministra Finansów na rok 2026. Planowane dochody majątkowe wynikają z podpisanych umów na dofinansowanie bieżących i przyszłych inwestycji. W latach kolejnych dochody majątkowe pochodzące ze sprzedaży składników majątkowych nie występują. W przypadku roku 2026 wynikają natomiast w zdecydowanej większości z uchwał dotyczących zbycia nieruchomości dotychczas podjętych przez Radę Miejską w Radzyminie. Wartości planowane są istotnie niższe od szacunków rynkowych wartości nieruchomości planowanych do zbycia.

Dochody bieżące estymowano oddzielnie dla każdej ze zidentyfikowanych istotnej składowej. Zostały podzielone na kategorie, przy czym wyodrębniono i estymowano indywidualnie te o udziale istotnym w całości dochodów. Wyodrębniono:

- dochody z tytułu udziału gminy w podatku PIT. Zaplanowano je opierając dane dla lat kolejnych o ujęte we wspomnianych wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych wskaźniki dynamiki nominalnego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. W przypadku lat 2027 – 2029 na dynamikę nominalnych wynagrodzeń nałożono spodziewaną dynamikę zmian ludności. Jedynie dla tak krótkiego okresu można pokusić się o konstrukcję wskaźnika uwzględniającego demografię. Należy przy tym odnotować, iż korelacja tak określonego wskaźnika z dynamiką dochodów z PIT dla lat 2026 (według deklaracji ministerialnej) i 2025 jest bliska jedności. Dla lat kolejnych podstawą estymacji wskaźnika dynamiki wynagrodzeń

nominalnych oparto o deklarowane przez Ministerstwo Finansów i Gospodarki wynagrodzenia realne skorygowane o inflację. Tak określony wskaźnik jest historycznie najsilniej skorelowany, w długim okresie, ze zmianami dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Założenia reformy finansów jednostek samorządu terytorialnego implikują jedynie wyższą korelację tych wartości w przyszłości. Zakładana, we wspomnianych powyżej wytycznych, dynamika nominalna jak i realna wynagrodzeń odpowiada bezkrytycznie za dynamikę tej kategorii dochodowej względem wartości deklarowanej przez Ministra Finansów na rok 2026.

- dochody lat przyszłych z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych planowano na podstawie zakładanej inflacji. Wskaźnik ten zdaje się najbardziej adekwatny, ponadto dynamika dochodów z tego tytułu lat wcześniejszych dość istotnie koreluje z notowaną w tych okresach inflacją.

- dochody z tytułu subwencji ogólnej oszacowano na podstawie antycypowanej wartości potrzeb finansowych. Zmiana metodologii jest naturalną konsekwencją zmienionego charakteru niniejszego strumienia dochodowego. To pochodna zmian sposobu finansowania potrzeb jednostek samorządu terytorialnego implementowanych pod koniec 2024 r. Subwencja lat kolejnych uzupełnia jedynie ewentualne luki między zwiększeniem dochodów a potrzebami finansowymi. Warunkiem szacowania jest zatem określenie potrzeb finansowych. Te determinują natomiast potrzeby oświatowe, rozwojowe, ekologiczne i ewentualna korekta zamożności. Potrzeby rozwojowe szacuje się na poziomie porównywalnym do roku budżetowego, co wynika z determinant ich szacowania. Zakłada się dość stabilny udział wydatków majątkowych Gminy Radzymin w sumie wydatków majątkowych gmin tego samego typu. Podobne założenia przyjęto w przypadku szacowania potrzeb ekologicznych. Tu determinantą są obszary o unikalnych walorach środowiskowych, które siłą rzeczy nie będą w latach kolejnych istotnie modyfikowane. Dynamikę potrzeb oświatowych oparto natomiast o wskaźnik dynamiki wzrostu ludności w wieku szkolnym. Determinanty szacowania potrzeb oświatowych powinny silnie korelować w latach kolejnych z tym wskaźnikiem, przy odrzuceniu czynników incydentalnych.

- dochody z tytułu dotacji na zadania własne i zlecone Gminie ustawami oszacowano na podstawie planowanej wysokości inflacji. Pierwszy rok prognozy jest już reprezentatywny dla bazy projekcji lat kolejnych. Wyeliminowano bowiem istotne składniki tej kategorii dochodowej charakterystyczne dla lat wcześniejszych.

Wśród pozostałych dochodów bieżących wyodrębniono i indywidualnie szacowano następujące kategorie:

- dochody z tytułu podatku od nieruchomości planowano dla lat kolejnych w oparciu o spodziewany wskaźnik inflacji. Jedyną wartością stanowiącą odstępstwo od niniejszej reguły jest plan dochodów roku 2027, w którym dokonano zwiększenia planu dochodów o antycypowane wpływy z obszaru Nadma. Należy odnotować, iż Gmina Radzymin doświadcza bezprecedensowej dynamiki przekształcania dotychczasowych gruntów rolnych w tereny inwestycyjne, co zmienia właściwość płaconego podatku na podatek od nieruchomości. Inwestycjami objęte są tereny stanowiące czterokrotność dotychczas zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Przedwczesnym jest planowanie podatku od nieruchomości od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, co wynika ze specyfiki świadczenia, które należne jest od roku następującego po zakończeniu budowy. Zasadnym jest natomiast uwzględnianie podatku od gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie obowiązek podatkowy następuje szybciej. Jedynie dochody z tego tytułu zostały uwzględnione w prognozie.

- dochody z najmu i dzierżawy, których postęp geometryczny pokrywa się z założonymi wysokościami wskaźnika inflacji,

- dochody z tytułu podatku od środków transportowych estymowano jedynie w oparciu o założony wskaźnik wzrostu bazy podatkowej,
- dochody z podatku rolnego i leśnego estymowano przy założeniu ich wzrostu o wskaźnik inflacji,
- dochody z opłaty targowej estymowano również w oparciu o wskaźnik przewidywanej inflacji,
- postęp geometryczny dochodów z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych przyjęto w wysokości dynamiki PKB. Incydentalny charakter tego dochodu nie pozwala bowiem na inny sposób estymacji przy zadośćuczynieniu realności planów. Podatek odzwierciedla aktywność gospodarczą i dynamika PKB historycznie najlepiej koreluje z dynamiką zmian dochodów z tytułu tego podatku.
- dochody z tytułu opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu planowano przy założeniu 2 % wzrostu p.a. Powyższy wskaźnik wzrostu jest konsekwencją tendencji notowanych w latach poprzednich, które istotnie odbiegają od historycznych danych dotyczących wskaźnika inflacji.

Powyższe założenia są również podstawą szacowania dochodów z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej, podatku od spadków i darowizn i z tytułu opłaty skarbowej.

Plany wartości dochodów lat kolejnych przedstawiają realistyczne szacunki, uwzględniające rezerwy bazy podatkowej podatków lokalnych i odzwierciedlają sytuację makroekonomiczną.

Ubytek dochodów roku 2020., będący skutkiem wystąpienia COVID-19, wynosił 3 889 547,55 zł. Wartość niniejsza została zaimplementowana na podstawie wykonania dochodów roku 2020. Dla lat objętych prognozą wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 wynosi natomiast 1 811 547,55 zł. Różnica przypadała na okresy wcześniejsze.

Założenia dotyczące wysokości wydatków budżetowych:

Wydatki budżetowe związane z wynagrodzeniami szacowano w przekroju dwóch grup. Założono wzrost wynagrodzeń w systemie oświaty, który nie jest w pełni zależny od Gminy, na poziomie średniej z dynamiki wynagrodzeń nominalnych i inflacji. Wskaźnik niniejszy wydaje się najbardziej trafny przy wzięciu pod uwagę tendencji ostatnich lat, gdy wynagrodzenia systemu oświaty nie wzrastały proporcjonalnie do dynamiki wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Dynamikę pozostałych wynagrodzeń planuje się na poziomie zakładanej przez Ministra Finansów i Gospodarki dynamiki wynagrodzeń nominalnych.

Wydatki poz. 10.1.1 WPF obejmują w całości wydatki określone w załączniku nr 2 do uchwały. Są to wydatki bieżące wynikające z podpisanych umów, bądź niezbędne do poniesienia w latach kolejnych. Przy estymacji tej kategorii wydatków dynamikę wzrostu oparto o wskaźnik inflacji. W całym okresie prognozowania wskaźnik odpowiada założeniom Ministerstwa Finansów i Gospodarki.

Wydatki poz. 10.1.2 WPF zawierają, oznaczone co do treści i terminu płatności, planowane na lata kolejne wydatki o charakterze majątkowym.

Na lata 2026 – 2033 planuje się wkład do spółki prawa handlowego Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w wysokości 15 200 000,00 zł. Główną przesłanką niniejszego wydatku jest realizacja, przy użyciu powołanego do tego celu podmiotu, Programu Kluczowych Inwestycji Wodociągowych i Kanalizacyjnych Gminy Radzymin. W ramach powyższej kwoty zabezpieczono środki na realizację przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. projektu inwestycyjnego pn.:

„Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Radzymin – Etap II”, współfinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W obszarze wydatków majątkowych służących gospodarce ściekowej i ochronie wód należy również odnotować zabezpieczenie kwoty 22 000 000,00 zł na budowę nowej stacji uzdatniania wody w Starym Dybowie oraz środków wysokości 8 120 000,00 zł przeznaczonych na projekt i budowę kanalizacji wzdłuż ul. Starej w Nadmie. Ponadto w analizowanym obszarze zabezpieczono 700 000,00 zł na program inwestycji odwodnieniowych i 2 600 000,00 zł na budowę wodociągu w Arciechowie.

Należy odnotować również zabezpieczenie 300 000,00 zł na kontynuację budowy monitoringu gminnego.

W obszarze inwestycji drogowych, czy szerzej komunikacyjnych, odnotować należy przedsięwzięcia zobrazowane poniższą tabelą:

Przedsięwzięcie	Planowane Nakłady
Utworzenie sieci ścieżek rowerowych wraz z odcinkami uzupełniającymi: ścieżka rowerowa w ul. Wołomińskiej (od ronda S8 do granicy z gm. Wołomin), ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Armii Krajowej w Radzyminie, ścieżka rowerowa w ul. Jana Pawła II (od ul. Półko w Nadmie do granicy z Markami), ścieżka rowerowa na odcinku od ul. Mazowieckiej w miejscowości Stare Załubice do miejscowości Ruda (inwestycja realizowana w ramach ZIT WOF mająca na celu redukcję emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego)	28 000 000,00
„Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej poprzez wybudowanie parkingu typu P+R na terenie Gminy Radzymin - III etap” - Budowa parkingu przy ul. Kolejowej w Radzyminie	6 400 000,00
Modernizacja ul. Nowej w Radzyminie	5 000 000,00
Modernizacja ul. Mickiewicza w Radzyminie	2 000 000,00
Modernizacja ul. Zwycięskiej w Radzyminie	5 000 000,00
Budowa ul. Strzelców Grodzieńskich	15 000 000,00
Projekt zamienny ul. Nowej i fragmentu ul. Broniewskiego w Radzyminie	170 000,00
Wykonanie projektu rozbudowy ul. Śląskiej i S. Moniuszki w Słupnie (przedsięwzięcie realizowane w oparciu o porozumienie drogowe)	100 000,00
Budowa ul. Rubinowej i Brylantowej (od ul. Maczka do Kanału Sierakowskiego)	3 000 000,00
Modernizacja ul. Zielonej w Radzyminie - etap 1	2 500 000,00
Modernizacja ul. gen. W. Sikorskiego w Cegielni (odcinek od ul. Polnej do ul. Sarenki)	2 500 000,00
Modernizacja ul. 1. Maja w Radzyminie	1 600 000,00
Modernizacja ul. T. Różewicza w Radzyminie	700 000,00
Modernizacja ul. Zdrojowej w Radzyminie	1 500 000,00
Modernizacja al. Armii Krajowej w Radzyminie	3 500 000,00
Modernizacja ul. gen. J. Rządowskiego w Radzyminie	8 000 000,00
Przebudowa placu po PKS w Radzyminie	900 000,00
Projekt modernizacji ul. Strzelców Wileńskich w Radzyminie	80 000,00
Projekt modernizacji ul. Półko wraz z boczną do Ceglanej w Nadmie	350 000,00
Projekt przebudowy ul. Ceglanej w Słupnie wraz ze skrzyżowaniem z al. Jana Pawła II	450 000,00
Projekt modernizacji ul. Wyszowskiej w Radzyminie	300 000,00
Projekt modernizacji ul. Bażanciej w Radzyminie	100 000,00
Projekt modernizacji ul. Makowej w Radzyminie	50 000,00
Projekt budowy ciągu komunikacyjnego Polna - Jana Pawła II - Wołomińska	500 000,00
Projekt modernizacji ciągu ulic Klonowa i Konwaliowa w Cegielni	80 000,00
Projekt modernizacji ul. M. Dąbrowskiej w Radzyminie	70 000,00
Wykonanie nakładki asfaltowej ul. Strzelców Polskich w Mokrem (przedłużenie do al. L. Kaczyńskiego)	600 000,00
Wykonanie nakładki asfaltowej ul. Sarenki w Cegielni (przedsięwzięcie realizowane w oparciu o porozumienie drogowe)	580 000,00
Projekt drogi wzdłuż rzeki Czarnej (na odcinku od ul. mjr. Billa do ul. Rzecznej) w Nadmie	200 000,00
SUMA	89 230 000,00

Największym wartościowo przedsięwzięciem o charakterze majątkowym jest wniesienie wkładu do spółki prawa handlowego - Zakład Gospodarki Komunalnej w Radzyminie Sp. z o. o. Podmiotowi powierzono rozbudowę Szkoły Podstawowej w Nadmie. Na wkład do spółki przeznaczają się w okresie prognozowania 102 850 000,00 zł. W obszarze istotnych wartościowo przedsięwzięć

infrastrukturalnych związanych z oświatą odnotować należy również zadania zobrazowane kolejną tabelą:

Przedsięwzięcie	Planowane Nakłady
Rozbudowa Szkoły Podstawowej Nr 2 w Radzyminie	15 000 000,00
Projekt budowy Szkoły Podstawowej Nr 3 w Radzyminie	900 000,00
Projekt rozbudowy Publicznego Przedszkola Nr 1 w Radzyminie	150 000,00
SUMA	16 050 000,00

Zestawienie wartościowo istotnych zamierzeń zamykają: projekt budowy basenu (nakłady 1 000 000,00 zł), projekt budowy Radzyńskiego Centrum Kultury Stary Młyn (nakłady 650 000,00 zł), program wsparcia wydatków inwestycyjnych wynikających z inicjatywy jednostek pomocniczych (nakłady 1 000 000,00 zł) i projekt budowy nowego budynku Urzędu Miasta i Gminy Radzymin, z planowanymi nakładami wysokości 400 000,00 zł. Ponadto w dokumencie uwzględniono wydatki związane z adaptacją budynku po komisariacie Policji na potrzeby centrum aktywności społecznej i monitoringu gminnego oraz budową oświetlenia ul. Dzięcioła w Łosiu.

Rozchody budżetowe planowano na podstawie harmonogramów spłat zobowiązań już zaciągniętych, przy uwzględnieniu nowych zobowiązań służących umożliwieniu realizacji wskazanych inwestycji. Przychody planowane są w dwóch pierwszych latach projekcji.

Koszty obsługi długu szacowane są na podstawie aktualnego oprocentowania zaciągniętych zobowiązań. Dla lat kolejnych przyjęto wysokość stóp referencyjnych na poziomie zakładanym w wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, przygotowanych przez Ministra Finansów według aktualizacji z lipca 2025 r. Przyjęto jednak pewne obostrzenia o charakterze ostrożnościowym. W całym okresie prognozowania założono premię za ryzyko w wysokości 1 p.p., co stanowi naturalną konsekwencję dość wysokiego poziomu zadłużenia w pierwszych latach prognozowania. Premia wzrasta w latach 2028-2032 i 2036-2037 o kolejne 0,5 p.p. do 1,5 p.p. p.a. Obostrzenia są antycypacją zmian koniunkturalnych. Powyższe wartości wydają się zachowawcze względem aktualnych publikacji i prognoz dotyczących zmiany stóp procentowych w Polsce.

Na lata kolejne planuje się nadwyżki budżetu w okresie spłaty zobowiązań finansowych. Po zakończeniu spłat zakłada się równowagę budżetu.